

## **Tornacsarnok épül a Dadi Református Iskolában**

### **A református oktatás kezdete Dadon, iskolaépületek bemutatása**

Dad a honfoglalás korától lakott település, első oklevés említése 1230-ben történik. A török hódoltság idejében elnéptelenedő települést gróf Csáki József földesúr telepíti be az Alföldről református jobbágyokkal, a 17. század első felében. A református gyülekezet helyi története is innen datálható. Sajnos a gyülekezet első írásos emlékei egy tűzvészben megsemmisültek, csak az ezüsből készült úrvacsorai kenyérszto tányér maradt meg 1653-as keltezéssel.

A református oktatás kezdetei az írások tanúsága szerint ugyancsak az 1640-es évekre tehető. Kocsi Csergő Bálint a híres reformátor az 1677-ben közölt írásában már megemlíti a dadi iskolát, ahol latin nyelvű oktatás folyt, ami a korabeli falusi viszonyokat tekintve magas szintű oktatás-nevelést jelent. A gyülekezet anyakönyvében 1695-től fellelhető az iskolamesterek névsora.

A református oktatás a községben évszázadok alatt a gyülekezeti élettel együtt fejlődött, aminek színvonaláról tanúskodhat az is, hogy Dad egy időben püspöki székhely is volt, illetve olyan híres prédikátorok voltak a gyülekezet lelkészei, mint tudós Kiss Ádám. Az 1859-ben kelt feljegyzések szerint az első iskolaépületben, - amely csak egyetlen szoba volt 4 ablakkal - 103 református diák tanult több turnusban.

A gyülekezet lelki-szellemi, anyagi lehetőségei 1904-ben lehetővé tették, hogy a református alapszintű oktatás számára 6 800 koronáért megvásárolják a híres építész, Fellner Jakab által, a 18. század közepén, sörháznak épített épületét, amelyben kisebb átalakítást követően helyett kapott az iskolaterem és a tanító lakás egyaránt. A régi sörházat ezt követően a köznyelvben Református Nagyiskolaként említették. A régi iskolaépület pedig a Kisiskola elnevezést kapta, amely ezt követően lakásként funkcionált.

A Református Nagyiskola épületében folyt az oktatás-nevelés egészen az 1950-ben történt államosításig, amely felszámolta a több mint 300 éves dadi református oktatást is.

Az 1950-es évektől az államosított katolikus és református iskolák épületeiben folyt az alapszintű oktatás a faluban.

A 60-as években a régi katolikus iskolát lebontották és új, 3 tantermes iskola épület került a helyére, amelyet a későbbiekben még 2 tanteremmel bővítettek.

Az 1980-as években épült a 2 tantermes napközi épület, tálaló konyhával, étkezővel

A 18.századi barokk, református iskolaépülethez egy terem hozzáépítésével pedig kialakult a ma is látható épület forma, egy három termes, tanári szobás, 54 m<sup>2</sup> méretű tornaszobás iskolaépület.

### **A dadi református oktatás újraindítása.**

Az 1991. évi XXXII. törvény alapján a dadi presbitérium, - a gyülekezet akkori vezetésének bölcsessége alapján - természetben kérte vissza az 1950-ben államosított iskolaépületeit, amely 2007-ben került vissza a Református Egyházközség tulajdonába.

A 2000-es évek elején már érzékelhetővé váló országos demográfiai adatok romlása Dadon is megmutatkozott. Ezt a körülményt nehezítette a kistelepülések oktatási feltételrendszerének ellehetetlenítése, a normatív támogatások hatványozott elvonása és az egyre inkább érzékelhető politikai nyomás a kistelepülési iskolák körzetesítésére. Mindez oda vezetett, hogy 2007-re a helyi, önkormányzati fenntartású általános iskolai oktatás megszűnésének a réme fenyegetett.

Ebben a helyzetben a falu felelős őrallói - élén az önkormányzattal és az akkori presbitériummal-, közmegegyezést követően úgy döntöttek, hogy minden jogi lehetőséget megragadva, a Tatai Református Egyházmegyében elsőként, református iskolát indítanak négy osztállyal. A Dunántúli Református Egyházkerület jóváhagyását követően a Dadi Református Általános Iskola a Pápai Református Gimnázium tagintézményeként jött létre. A következő évben már mind a nyolc osztály a református iskolába tagozódott be. 2012 óta pedig a Dadi Református Általános Művelődési Központ fenntartója ismét a saját gyülekezete, a Dadi Református Egyházközség lett.

2007 óta a dadi református oktatás nagyon komoly szakmai fejlődésen ment át, amit ékesen bizonyít az is, hogy az iskola létszáma működésének megkezdése óta megduplázódott és a dadi református oktatás-nevelés sok szempontból példaértékű a régió alapfokú oktatásában, valamint az országos református közoktatásban egyaránt.

### **A Dadi Református Általános Iskola jelenlegi infrastruktúrája és a tornaszoba**

Az általános iskolai oktatás jelenleg 3 telephelyen működik. Ebből kettő az önkormányzattól bérelt iskolaépület – 8 osztállyal-, melyeket az önkormányzat 2019-ben teljeskörű felújított, korszerűsített. A harmadik, a már sokszor említett,

Fellner Jakab által épített, az Egyházközség tulajdonában lévő 18.századi barokk épület.

**Ebben a közel 300 éves épületben lett kialakítva a tornaszoba évtizedekkel ezelőtt, amely mindössze 6 x 9m, azaz 54 m<sup>2</sup>.**

Ennek a korszerűtlen állapotnak a megszüntetésén sokat dolgozott a korábbi faluvezetés és az iskolavezetés is, de forráshiány miatt valamennyi elképzelés kudarcra volt ítélve.

A Református Általános Iskolai oktatás 2007-ben történő újraindítása óta saját forrás nem állt rendelkezésre és pályázati kiírás sem volt az egyházi iskolák számára iskolai tornacsarnok építésére.

(A környező települések iskolai tornatermei megfelelő méretűek és állami vagy pályázati forrásból valamennyi komoly felújításon, fejlesztésen esett át a közelmúltban, illetve napjainkban.)

**Dadi Református Általános Művelődési Központ – Tornaterem épül az általános iskola számára**

A KEM Kézilabda Szövetség 2015-ben jelent meg az iskola mindennapi életében. Együttműködési megállapodás született az intézmény és a Szövetség között, aminek eredményeként a kézilabda a mindennapi testnevelés órákba is be lett építve. Az első évben Ivo Diaz 53-szoros magyar válogatott edzette a dadi kisiskolásokat.

A Kézilabda Szövetséggel való együttműködésnek köszönhetően már 2016-ban felmerült a lehetősége egy kézilabda munkacsarnok megépítésének TAO forrásból, de ebből a forrásból azóta sem sikerült a dadi iskola számára tornacsarnokot (tornatermet) építeni.

A Magyar Kézilabda Szövetség által indított programba, -amelynek során az ország területén 20 db tornacsarnok megépítését tervezték - a Dadi Református ÁMK is bekerült. Az elmúlt években viszont látható volt, hogy ennek megvalósulása folyamatosan későbbre tolódik.

*Az iskolai szinten elérhető sporttevékenységek és a mindennapi testnevelés tanrendjében előírt kötelezettségek egyre inkább rávilágítottak arra, hogy az iskola számára nélkülözhetetlen egy tornacsarnok, ami lehetővé teszi a dadi iskolások számára is, hogy XXI. századi körülmények között végezhesék sporttevékenységeiket, a mindennapi testnevelési órákat, a jelenlegi 54 m<sup>2</sup>-es tornaszoba helyett.*

***Az egyedi kormányzati döntés ezt a lehetőséget biztosítja a Dadi Református ÁMK diákjai számára, ami nagy öröm a diákok, a szülei, a fenntartó Egyházközség és Dad község lakói számára egyaránt.***

**A Dadi Református Általános Iskolában jelenleg elérhető sportágak és a mindennapi testnevelési órák tanrendje:**

**Tanrend szerinti sporttevékenységek:**

atlétika, kézilabda, labdarúgás, frizbi, asztali tenisz, szertorna, küzdősport-grund birkózás, cselgáncs, ritmikus gimnasztika, aerobik, golf, úszás, korcsolya.

**Órarendbe beépített órák:**

- 1.-2. osztály: egykerekű kerékpár – 2018 óta
- 3.-4. osztály: vívás – 2015 óta
- 5. osztály: kézilabda - 2015 óta
- 6.-7. osztály: golf - 2021 ősztől
- 8. osztály: terep és akadályfutás - 2021 ősztől

változó évfolyamok, minden tanévben két osztály részére úszás

**Délutáni szakkörök:**

kézilabda, művészkerékpár és egykerekű kerékpár, röplabda, vívás, terep és akadályfutás

**A tervezett tornacsarnok paramétereinek, felszerelésének rövid összefoglalása:**

hasznos alapterület: 1.696 m<sup>2</sup>,  
rendezvények esetén 615 fő maximális befogadó képességgel  
többféle sporttevékenység lehetőségének biztosítása,  
a küzdőtérben elválasztó fallal két részre osztható terem lehetőséggel,  
kézilabda pálya 20x40m, 7m belmagassággal  
kosárlabda pálya, állítható palánkokkal  
röplabda pálya  
bordásfal és mászófal oldalsó falak mentén  
4db sportolói öltöző 112 fő részére  
2db bírói öltöző  
1db tanári öltöző  
szertár kiegészítő sportágak felszereléseinek tárolására  
látogatói vizesblokk, akadálymentes WC

hőszivattyús fűtés,  
LED világítás, napelemes rendszer kiépítése  
az épület közvetlen környezetének rendezésre, parkosítása, telken belüli közlekedő járdák kiépítése  
Telken belüli kötelező parkolószám kialakítása, bekötő út kiépítése

**Beszerezhető eszközök a különböző sportágakhoz (változó mennyiségben):**

**LABDASPORTOK**

kézilabda pálya hálóval, két kapuval, felfestésekkel

mű-sorfal (mobil)

labdák: kézilabda

labdák: szivacskezilabda

jelölő mez

2kg-s kézisúlyzó

TRX

bordásfal (40fm)

termi akadálypálya

bordásfal állványok

mászófal 10x8m

taktikai tábla

térválasztó függöny

konzolok 3m magasságon - fix

konzolok 3m magasságon - mobil, leszerelhető

linóleumborítás faltól falig

kosárlabdapalánk

kiskapu focihoz

tornapad 4méteres

labdák: kézilabda

labdák: kosárlabda 5-ös

labdák: focilabda

labdák: plastoball felfújható gumilabda

labdák: 2kg-s medicinlabda

röplabdához padlőhüvelyek, felfestés

röplabda háló

labdák: röplabda

**ATLÉTIKA**

váltóbot

beltéri rajtgép

betéri 2kg súlygolyó

maroklabda

mini gerely

magasugródomb 400x200x40

magasugró állvány  
magasugróállványhoz lécszámoly  
koordinációs létra  
zsámoly  
sztepp pad  
spining kerékpár  
elliptikus tréner

### **TORNA**

tornafilc 15m  
talajgerenda  
nyújtó  
párhuzamos korlát  
5 részes svéd szekrény  
tornaszőnyeg 200x140x10  
Therra band szallag

### **KÜZDŐSPORT**

tatami 1mx2m

### **VÍVÁS**

padlóba épített+találatjelző gépek+kétoldali falraszerelhető találatjelző gép  
elektromos szűrőpárna  
bordásfalra vagy falra szerelhető szűrőpárna

### **EGYÉB**

hangosítás  
digitális kijelző WiFi-s mobilhangfal erősítővel  
kijelző  
projektor  
rakásolható szék rendezvényekhez  
mobil lelátó (4x50fő)  
labdatároló  
polc, tároló szekrény  
öltözőszekrény  
értékmegőrző szekrény  
fogas  
ruhatári/recepció pult  
bóják

